Examenul de bacalaureat naţional 2020 Proba E. d)

Chimie anorganică

Test 9

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Subjectul A.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- 1. Orbitalii care au aceeaşi energie formează un substrat.
- 2. Sodiul are caracter metalic mai pronuntat decât aluminiul.
- 3. O soluţie, în care concentraţia ionilor hidroniu este mai mare decât concentraţia ionilor hidroxid, are caracter bazic.
- 4. Substanțele cu molecule polare se dizolvă în apă.
- 5. În pila Daniell, puntea de sare asigură neutralitatea electrică a soluțiilor.

10 puncte

Subjectul B.

Pentru fiecare item de mai jos, notaţi pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoţit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Un element chimic este format din totalitatea atomilor care au același număr:

a. de neutroni;b. de nucleoni;c. de masă;d. de protoni.

2. Într-o solutie de bromură de sodiu se barbotează clor. Este adevărată afirmatia:

a. are loc o reacție din care rezultă sodiu;

c. are loc o reacție din care rezultă brom;

b. concentrația bromurii de sodiu crește;

d. concentrația bromurii de sodiu nu se modifică.

3. Numărul de electroni implicați într-o legătură covalentă triplă este:

a. 2; **c.** 4; **b.** 3; **d.** 6.

4. Metalele din grupele 1(IA) și 2(IIA):

a. au în toți compușii numere de oxidare pozitive; **c.** au electronul distinctiv într-un orbital *d*;

b. au electronul distinctiv într-un orbital *p*; **d.** au în toți compușii numere de oxidare negative.

5. Se adaugă 1,25 g de clorură de magneziu în 25 g de apă, la 15°C. Știind că în 100 g de apă se dizolvă, la 15°C, maxim 5 g de clorură de magneziu:

a. în soluția obținută raportul masic H_2O : MgCl₂ = 1 : 20; **c.** ră

c. rămâne clorură de magneziu nedizolvată;

b. în soluția obținută se mai poate dizolva MgCl₂, la 15°C; **d.** clorura de magneziu se dizolvă integral.

10 puncte

Subjectul C.

Scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine a clasificării acidului sau bazei din coloana **A** însoţit de litera din coloana **B**, corespunzătoare formulei chimice a acestuia/acesteia. Fiecărei cifre din coloana **A** îi corespunde o singură literă din coloana **B**.

Α	В
1. acid monoprotic tare	a. NaOH
2. bază tare	b. H ₂ CO ₃
3. acid monoprotic slab	c. CH ₄
4. bază slabă	d. HCI
acid diprotic slab	e. NH₃
	f. HCN

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Subjectul D.

Diferența dintre numărul de neutroni și numărul de protoni din nucleul unui atom este egală cu 6. Știind că atomul are numărul de masă 60, calculați numărul de neutroni din nucleul acestuia.
 2 puncte

- **2. a.** Scrieţi configuraţia electronică a atomului elementului (E), care are 5 substraturi ocupate cu electroni, ştiind că în ultimul substrat există un singur electron.
 - b. Notați poziția (grupa, perioada) în Tabelul periodic a elementului (E).

4 puncte

- **3. a.** Modelaţi formarea legăturii chimice în clorura de sodiu, utilizând simbolurile elementelor chimice şi puncte pentru reprezentarea electronilor.
 - b. Notati numărul de coordinatie al ionului de sodiu în reteaua cristalină a clorurii de sodiu.

3 puncte

- **4.** Modelaţi formarea legăturii chimice în molecula de azot, utilizând simbolul elementului chimic şi puncte pentru reprezentarea electronilor. **2 puncte**
- **5. a.** Scrieți ecuația reacției dintre amoniac și acidul clorhidric.
- **b.** Într-o soluție de amoniac se adaugă câteva picături de turnesol. Se toarnă apoi soluție de acid clorhidric, în exces. Notați culoarea soluției finale. **3 puncte**

Subjectul E.

1. Dioxidul de mangan reacționează cu iodura de potasiu, în mediu acid, conform ecuatiei reactiei:

... $MnO_2 + ...KI + ...H_2SO_4 \rightarrow ...MnSO_4 + ...K_2SO_4 + ...H_2O + ...I_2$.

- a. Scrieti ecuatiile proceselor de oxidare, respectiv de reducere care au loc în această reactie.
- b. Notati rolul dioxidului de mangan (agent oxidant/agent reducător).

3 puncte

2. Notati coeficientii stoechiometrici ai ecuatiei reactiei de la punctul 1.

1 punct

3. O soluție (S₁) de clorură de potasiu, cu volumul 2 L, de concentrație 2 M, se diluează cu un volum egal de apă pentru a obține o soluție (S₂). Determinați concentrația molară a soluției (S₂). **3 puncte**

4. a. Scrieti ecuația reacției dintre zinc si sulfatul de cupru.

b. O plácuță de zinc cu masa 10 g și puritatea 97,5%, procente masice, s-a introdus în 500 g soluție de sulfat de cupru. În momentul în care masa de zinc din plăcuță a devenit 6,5 g, tot sulfatul de cupru din soluție s-a consumat. Determinați concentrația procentuală masică a soluției de sulfat de cupru, știind că impuritățile din plăcuță nu reacționează cu sulfatul de cupru.

6 puncte

5. Notați reprezentarea convenţională a pilei Daniell.

2 puncte

Numere atomice: N-7; Na-11; Cl-17.

Mase atomice: N- 14; O- 16; S- 32; Cu- 64; Zn- 65.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Subjectul F.

1. a. Aluminotermia se folosește la sudura metalelor. Ecuația termochimică a reacției care are loc în procesul aluminotermiei este:

$$2AI(s) + Fe_2O_3(s) \rightarrow 2Fe(s) + AI_2O_3(s) + 852 \text{ kJ}.$$

Notați valoarea entalpiei de reacție.

- **b.** Precizați tipul reacției de la subpunctul a, având în vedere schimbul de căldură cu mediul exterior.
- $\textbf{c}. \ \text{Calculați entalpia molară de formare standard a oxidului de aluminiu,} \ \ \Delta_{f} H^{0}_{Al_{2}O_{3}(s)} \ , \ \text{utilizând entalpia molară}$

de formare standard $\Delta_f H^0_{Fe_2O_3(s)}$ = - 824 kJ·mol⁻¹.

5 puncte

- 2. Determinați căldura care se degajă în urma reacției a 5,4 kg de aluminiu, exprimată în kilojouli, având în vedere ecuația reacției de la *punctul 1. a.*2 puncte
- 3. Prin arderea unei cantități de metan se degajă 8360 kJ, căldură folosită pentru a creşte temperatura unei mase m de apă cu 60 de grade. Determinați masa de apă m, exprimată în kilograme. Se consideră că nu au loc pierderi de căldură.
 2 puncte
- $^{\cdot}$ 4. Aplicați legea lui Hess pentru a determina variația de entalpie, Δ_r H 0 , pentru reacția reprezentată de ecuația:

$$2CO(g) + 4H_2(g) \rightarrow C_2H_5OH(I) + H_2O(I),$$
 Δ_rH^0

în funcție de variațiile de entalpie ale reacțiilor descrise de următoarele ecuații:

(1)
$$CO(g) + 1/2O_2(g) \rightarrow CO_2(g)$$
,

 $\Delta_r H_1^0$

(2)
$$H_2(g) + 1/2O_2(g) \rightarrow H_2O(I)$$
,

 $\Delta_{r}H_{2}^{0}$ $\Delta_{r}H_{3}^{0}$.

(3)
$$C_2H_5OH(I) + 3O_2(g) \rightarrow 2CO_2(g) + 3H_2O(I)$$
,

4 puncte

5. Ecuația termochimică a reacției de hidrogenare a propenei este:

$$C_3H_6(g) + H_2(g) \rightarrow C_3H_8(g), \Delta rH^0 = -124,3 \text{ kJ}.$$

Scrieţi formulele celor două substanţe compuse implicate în reacţie în ordinea crescătoare a stabilităţii lor termodinamice.

Subjectul G.

1. Reacţia carbonaţilor cu acizii se utilizează la identificarea carbonaţilor deoarece se produce efervescenţă prin degajarea dioxidului de carbon.

$$CaCO_3(s) + 2HCI(aq) \rightarrow CaCI_2(aq) + H_2O(I) + CO_2(q)$$

Precizați dacă reacția dintre carbonatul de calciu și acidul clorhidric este o reacție rapidă sau lentă. 1 punct

- 2. O probă de calcar cu masa de 100 g, care conţine 90% carbonat de calciu, procente masice, reacţionează cu o soluţie de acid clorhidric, în exces. Determinaţi volumul de dioxid de carbon, exprimat în litri, care se degajă în urma reacţiei, măsurat la 27 °C şi 16,4 atm.
- **3. a.** Un amestec echimolecular de dioxid de carbon şi oxigen are masa 15,2 g. Calculaţi numărul moleculelor de dioxid de carbon din amestec.
- **b.** Determinați volumul, exprimat în litri, ocupat de 5,6 kg de azot, în condiții normale de presiune și temperatură. **5 puncte**
- **4.** Pentru reacția 2NO + $Br_2 \rightarrow 2NOBr$, se cunosc următoarele date experimentale:

[NO]	[Br ₂]	viteza de reacţie
(mol·L ⁻¹)	(mol·L ⁻¹)	(mol·L ⁻¹ ·s ⁻¹)
0,1	0,1	12
0,1	0,2	24
0,2	0,1	48

Determinați expresia legii de viteză pentru reactia considerată.

4 puncte

5. Notați o metodă de protecție anticorozivă a unui obiect confecționat din fier.

1 punct

Mase atomice: C- 12; N- 14; O- 16; Al- 27; Ca- 40. Căldura specifică a apei: c = 4,18 kJ·kg⁻¹·K⁻¹.

Constanta molară a gazelor: $R = 0.082 \text{ L-atm·mol}^{-1} \text{ K}^{-1}$.

Numărul lui Avogadro: $N = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.

Volumul molar (conditii normale) V = 22,4 L·mol⁻¹.